

Raport z konsultacji społecznych **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Łodzi na lata 2024 - 2028”**

Konsultacje społeczne „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Łodzi na lata 2024 - 2028” były prowadzone na podstawie zarządzenia 1919/2024 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 6 września 2024 r.

Termin konsultacji wyznaczono na okres od dnia 16 września 2024 r. do dnia 30 września 2024 r. Zapewniono następujące formy kontaktu z mieszkańcami Miasta:

- protokołowanego publicznego spotkania konsultacyjnego, które odbyło się w dniu 18 września 2024 r. w godz. 17⁰⁰ – 19⁰⁰ w Sali Warsztatowej w Fabryce Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10 w Łodzi,
- zbierania propozycji i opinii na piśmie, w tym drogą elektroniczną (z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, którego wzór stanowił załącznik Nr 2 do ogłoszenia w sprawie przeprowadzenia konsultacji) w terminie od dnia 16 września 2024 r. do dnia 30 września 2024 r.

Celem konsultacji było zebranie propozycji i opinii mieszkańców miasta Łodzi na temat projektu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Łodzi na lata 2024 - 2028”. Zgłoszone w trakcie konsultacji uwagi zostały przeanalizowane przez autorów Programu. Przedstawiono je poniżej wraz z odniesieniami do każdej ze zgłoszonych uwag. Uwagi uznane za zasadne będą skutkować wniesieniem zmian do ostatecznej wersji Strategii, kierowanej następnie do radnych Rady Miejskiej w Łodzi.

1. Protokół ze spotkania konsultacyjnego

Data i miejsce spotkania: 18 września 2024 r., Fabryka Aktywności Miejskiej, ul. Tuwima 10.

Godziny spotkania: 17⁰⁰ – 19⁰⁰.

Uczestnicy spotkania:

- mieszkańcy miasta Łodzi w tym, przedstawiciele organizacji pozarządowych działający w obszarze pomocy społecznej, mieszkalnictwa, ochrony zdrowia;
- przedstawiciele środowisk naukowych;
- przedstawiciele Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej w Łodzi oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Moderator: Anna Wasiak, przedstawiciel Biura Aktywności Miejskiej.

Prowadzący: Kamila Smyczek - zastępczyni Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi ds. pomocy środowiskowej.

Spotkanie otworzyła Pani Anna Wasiak, pracownik Biura Aktywności Miejskiej, po powitaniu uczestników przedstawiła scenariusz spotkania oraz pracowników merytorycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na spotkaniu zaprezentowany został projekt Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Łodzi na lata 2024 – 2028. Po prezentacji projektu poproszono uczestników o zgłoszenie opinii i sugestii dotyczących problemów ujętych w projekcie. Pytania skierowane do autorów konsultowanego dokumentu dotyczyły przebiegu prac nad dokumentem i w trakcie spotkania autorzy udzielali odpowiedzi na nie, zostały również złożone propozycje dokonania zmian w treści Strategii.

- **Pytania kierowane przez stronę społeczną dotyczące opracowania Strategii:**

Czy tworząc tę strategię mieliście na uwadze poprzednią strategię? Jakie są różnice obu strategii?

Konsultowana Strategia odnosi się do niektórych obszarów „Polityki Społecznej 2020+ dla Miasta Łodzi – Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” nie jest jednak jej bezpośrednią kontynuacją. Polityka obejmowała bardzo szeroki zakres zagadnień społecznych (problemy demograficzne, ochrona zdrowia, edukacja, zarządzanie pomocą społeczną). Autorzy obecnie tworzonej Strategii przyjęli założenie, że dokument nie będzie opisywał i określał zadań już ujętych w obszarach innych miejskich dokumentów strategicznych, w treści dokumentu wymieniono spis tych resortowych strategii i programów. Należy podkreślić, że podczas tworzenia Polityki 2020+ nie było tylu programów resortowych, które obejmowałyby swoim obszarem zagadnienia związane z problemami społecznymi. Obecnie idziemy w kierunku większej specjalizacji, dlatego tworzone są mniejsze acz bardziej kierunkowe dokumenty i te obszary zostały szczegółowo opisane w Strategii oraz skonkretyzowano zadania do realizacji. Pozostałe, opisane w innych dokumentach strategicznych obszary, są w tym dokumencie wspomniane. Przewodnią Strategią miejską jest Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ przyjętego uchwałą Nr L/1535/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 listopada 2021 r., natomiast konsultowana Strategia ma charakter resortowy.

Kto wchodzi w skład zespołu tworzenia projektu strategii?

Zespół powołany do opracowania projektu Strategii został określony w zarządzeniu Nr 1405/2023 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw opracowania projektu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Łodzi na lata 2024-2028” zmienionego zarządzeniem N 1731/2023 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 28 lipca 2023 r. W skład Zespołu zostali powołani przedstawiciele wybranych komórek UMŁ, miejskich jednostek organizacyjnych, rzecznicy i pełnomocnicy Prezydent Miasta Łodzi w obszarach społecznych. Do zespołów zaproszono także przedstawicieli środowisk naukowych i organizacji pozarządowych w obszarze zabezpieczenia społecznego. Finalnie w pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele poszczególnych komórek organizacyjnych UMŁ oraz chętni przedstawiciele organizacji pozarządowych, m.in. fundacje "W Człowieku Widzieć Brata" i Instytut Rozwoju Regionalnego.

Czy na tym etapie tworzenia projektu strategii był obecny pracownik środowiska naukowego? Czy przewidujecie włączenie osoby ze środowiska naukowego?

Nie, w pracach nad dokumentem nie uczestniczył przedstawiciel środowiska naukowego. Autorzy korzystali z dostępnych publikacji naukowych w obszarze problemów społecznych. Obecnie prace nad dokumentem są już na końcowym etapie, dlatego włączenie w prace nad Strategią nowych osób byłoby utrudnione.

Czy w strategii jest ujęta opieka wytchnieniowa?

Opieka wytchnieniowa została ujęta zarówno w części diagnostycznej jak i zadań przewidzianych do realizacji.

Czy monitorujecie rodziny, którym należałoby odebrać dzieci i pracujecie nad tymi rodzinami aby im pomóc i nie zabierać im ich? Czy ktoś monitoruje powrót dziecka do rodziny?

Tworzone są procedury interdyscyplinarnie: wzajemne szkolenia – edukacja -uświadamianie. Realizowana jest współpraca z organizacjami pozarządowymi, domami kultury, Centrum Administracyjnym Pieczy Zastępczej - w tym zakresie prowadzona jest współpraca kuratorów i asystentów rodziny. W projekcie Strategii przewidziano program monitoringu skuteczności podejmowanych działań w obszarze wspierania rodzin, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze. W rodzinach, w których zdiagnozowano problemy natury opiekuńczo-wychowawczej, pracownik socjalny wnioskuje o przydzielenie asystenta rodziny. Asystent wspiera i monitoruje funkcjonowanie rodziny w różnych obszarach, a jego działania mają na celu poprawę sytuacji w rodzinie na tyle, by dziecko nie zostało odebrane. Ponadto rodzinom, którym odebrano dzieci i umieszczono w pieczy zastępczej, przydzielany jest tzw. asystent powrotowy z Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej w Łodzi wspierający rodziców w działaniach mających na celu powrót dziecka z pieczy zastępczej.

Jakie są przyczyny wzrostu oddawania dzieci do pieczy zastępczej?

W ocenie pracowników MOPS i CAPZ, poza przesłankami często występującymi w zagrożonych rodzinach w postaci przemocy domowej, uzależnień i ubóstwa, nie sposób pomijać wzrostu wrażliwości i świadomości społecznej w zakresie reagowania na przejawy nieakceptowalnych społecznie zachowań. Niewątpliwie w tym zakresie wzrósł poziom wrażliwości społecznej, zachowania dawniej akceptowalne (np. klaps) dzisiaj wywołują słuszne oburzenie najbliższego otoczenia rodzinnego i sąsiedzkiego oraz reakcję w postaci informowania zarówno służb jak i przedstawicieli instytucji powołanych do wspierania i prawidłowego funkcjonowania rodzin. Zwiększa się również świadomość społeczna na temat innych niż fizyczne formy stosowania przemocy, ma to również swoje odzwierciedlenie w dyskursie publicznym.

Czy planujecie deinstytucjonalizację usług społecznych?

Proces deinstytucjonalizacji usług społecznych został szeroko opisany w projekcie Strategii, ujęto również zadania w Celu Strategicznym 5 - Rozwój usług społecznych na terenie Łodzi. Zarówno komórki organizacyjne UMŁ jak i jednostki samorządowe (np. MOPS, CAPZ) realizują szereg działań wpisujących się w proces deinstytucjonalizacji usług społecznych. Działania te są prowadzone w szczególności w ramach wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami, rodzin i pieczy zastępczej. Bezpośrednio w Strategii, w części zadaniowej, wskazano trzy projekty realizowane przez Miasto we współpracy z organizacjami pozarządowymi, wpisujące się w ten proces. Ponadto zawarto informację o opracowywaniu lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych, który całościowo będzie opisywał proces deinstytucjonalizacji usług społecznych dla Miasta Łodzi.

Czy w projekcie będą podane formy wsparcia dla rodzin: kto będzie wybierał rodziny, w jaki sposób, czy będzie to raportowane?

Strategia wprowadza monitoring skuteczności wsparcia udzielanego nas rzecz rodzin zagrożonych rozbięciem poprzez porównanie efektywności działań podejmowanych w ramach programów wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Formy wsparcia kierowane do rodzin określone są bezpośrednio w tych programach.

Czy miasto planuje objęcie pomocą kobiety, które doświadczyły przemocy (w domyśle domowej)? Ile kobietom doświadczającym przemocy udzielane jest wsparcie?

Rada Miejska w Łodzi przyjęła gminny program w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Zarówno w ramach programu ogólnopolskiego jak i gminnego monitorowane jest zjawisko przemocy domowej, w tym przetwarzane takie dane jak liczba osób doświadczających przemocy ze względu na płeć, rodzaj stosowanej przemocy oraz liczba dzieci będących ofiarami przemocy. W ramach MOPS w Łodzi został powołany Wydział Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Powstanie Wydziału miało na celu skoncentrowanie uwagi pracowników wyłącznie na obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz skupienie zasobów i kompetencji na tym konkretnym problemie, co zwiększa szanse na skuteczną interwencję i pomoc.

Do Wydziału zostały przeniesione zadania wynikające z realizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- zapewnienie obsługi organizacyjno – technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- realizacji zadań w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- organizowanie spotkań grup diagnostyczno – pomocowych,
- zabezpieczenie ochrony przetwarzanych danych osobowych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- organizacja szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych,
- prowadzenie sprawozdawczości dotyczącej obszaru przeciwdziałania przemocy.

Ofiary przemocy domowej mają możliwość korzystania ze schronienia w prowadzonym na zlecenie Miasta Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Łodzi przy ul. Franciszkańskiej 85. Ośrodek zapewnia ofiarom przemocy domowej:

- schronienie,
- pomoc socjalną
- terapeutyczną.
- porady pielęgniarstwa, psychologiczne, prawne i socjalne,
- prowadzona jest terapia indywidualna, grupowa, rodzinna oraz zajęcia socjoterapeutyczne.

• Uwagi zgłoszone przez stronę społeczną do projektu Strategii:

Treść uwagi	Stanowisko	Uzasadnienie
Wyodrębnienie sytuacji osób z zaburzeniami psychicznymi.	Uwzględniono	W zakresie działalności MOPS w Łodzi zostanie scalony i przedstawiony dział dotyczący sytuacji i form wsparcia na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, tj.: <ul style="list-style-type: none">- korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,- osób korzystających ze środowiskowych domów pomocy i klubów samopomocy,

		<ul style="list-style-type: none"> - form pomocy stacjonarnej oraz mieszkań wspomaganym i treningowym dla ww. grupy osób. <p>Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ jest na etapie finalizacji prac nad Miejskim Programem Zdrowia Psychicznego w Łodzi na lata 2024-2030. Dokument zawierać będzie diagnozę epidemiologiczną zaburzeń psychicznych, dostępne zasoby opieki zdrowotnej w zakresie psychiatrii w Łodzi, wsparcie społeczne osób z zaburzeniami psychicznymi, dlatego w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych te obszary nie będą diagnozowane w celu niepowielania zadań w różnych dokumentach miejskich.</p>
Uzupełnienie informacji dotyczącej innych przyjętych strategii miejskich.	Uwzględniono	Dział Strategii, w którym zawarto informację o innych strategiach miejskich w obszarze problemów społecznych zostanie uzupełniony o związaną informację o zdiagnozowanych w tych dokumentach obszarach, zostaną dodane odniesienia/linki pozwalające na wgląd w treść tych dokumentów.
Uzupełnienie informacji dotyczącej najmu socjalnego.	Uwzględniono	MOPS w Łodzi wystąpił do Zarządu Lokali Miejskich o uzupełnienie danych do diagnozy i ewentualnych zadań.
Uzupełnienie informacji dotyczącej udzielanych dodatków mieszkaniowych.	Uwzględniono	Diagnoza zostanie uzupełniona o dane przekazane przez Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi.
Teleopieka. Urządzenia, które państwo proponują (pomiar ciśnienia z nadgarstka) nie dają miarodajnych wyników. Nie należy łączyć doradztwa pomocy z przyciskiem ratunkowym	Nie uwzględniono	Uwaga została złożona przez jednego z uczestników spotkania i dotyczyła urządzenia proponowanego w ramach Celu Strategicznego 5 - Rozwój usług społecznych na terenie Łodzi, Projekt „Centrum Usług Środowiskowych w Łodzi”, pkt 18 - Wsparcie towarzyszące – Teleopieka. W samym dokumencie nie zostały opisane parametry techniczne teleopaski a jedynie funkcje jakie ma spełniać. Program Teleopieka jest jedną z inicjatyw realizowanych w ramach Projektu „Centrum Usług Środowiskowych w Łodzi” finansowanego z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, instytucją organizującą nabór jak i nadzorującą jest Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi. Parametry określone dla teleopasek są również zgodne z wytycznymi opisanymi w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, Moduł II - poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

2. Formularze konsultacyjne

Formularze konsultacyjne można było składać:

- drogą elektroniczną na adres: strategia2023@mops.lodz.pl;
- drogą korespondencyjną na adres: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi,
- w zaklejonej kopercie, do wrzutni w portierni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Kilińskiego 102/102a, czynnej w godzinach pracy Ośrodka, tj.: poniedziałek 8.00-16.00, wtorek 9.00-17.00, środa, czwartek i piątek w godzinach 8.00-16.00.

W okresie prowadzenia konsultacji nie złożono uwag do projektu Strategii za pośrednictwem formularzy konsultacyjnych.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi
mgr Piotr Kowalski

